

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

EKOSYSTEMY LEŚNE (ART. 12)

POLSKA

projekt, wersja 1.0

Spis treści

Wprowadzenie	4
Część B – Podejście krajowe do realizacji celów i wypełniania obowiązków w zakresie odbudowy, w podziale na artykuły	6
12. Ekosystemy leśne (art. 12)	6
12.1. Podejście krajowe i informacje kontekstowe	6
12.2. Ukierunkowany plan odbudowy zasobów przyrodniczych	10
Część C – Środki	12
Środek odbudowy nr 1 – Lesne_SO01	12
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	12
14.1. Informacje podstawowe	12
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	13
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	13
14.4. Jednolity opis środków	15
14.5. Informacje przestrzenne	15
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	16
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	17
Środek odbudowy nr 2 – Lesne_SO02	19
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	19
14.1. Informacje podstawowe	19
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	20
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	20
14.4. Jednolity opis środków	23
14.5. Informacje przestrzenne	23
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	23
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	25
Środek odbudowy nr 3 – Lesne_SO03	27
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	27
14.1. Informacje podstawowe	27
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	28
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	28
14.4. Jednolity opis środków	30
14.5. Informacje przestrzenne	31
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	31
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	33
Środek odbudowy nr 4 – Lesne_SO04	34
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	34
14.1. Informacje podstawowe	34
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	35
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	35
14.4. Jednolity opis środków	37
14.5. Informacje przestrzenne	37
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	38
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	39
Środek odbudowy nr 5 – Lesne_SO05	41
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	41
14.1. Informacje podstawowe	41
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	42
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	42

14.4. Jednolity opis środków	44
14.5. Informacje przestrzenne	45
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	45
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	47
Środek odbudowy nr 6 – Lesne_SO06	48
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	48
14.1. Informacje podstawowe	48
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	49
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	49
14.4. Jednolity opis środków	51
14.5. Informacje przestrzenne	51
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	52
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	54
Środek odbudowy nr 7 – Lesne_SO07	55
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	55
14.1. Informacje podstawowe	55
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	56
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	56
14.4. Jednolity opis środków	58
14.5. Informacje przestrzenne	58
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	59
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	60

Wprowadzenie

Podobnie jak pozostałe państwa członkowskie Unii Europejskiej, Polska przygotowuje Krajowy Plan Odbudowy Zasobów Przyrodniczych (KPOZP), w którym zaplanuje i wskaże jak, kiedy oraz gdzie będą realizowane cele *Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869* (ang. Nature Restoration Law, dalej: Rozporządzenie NRL).

Proces przygotowania KPOZP w Polsce koordynuje Ministerstwo Klimatu i Środowiska, które w tym celu powołało w listopadzie 2024 roku grupy robocze ds. poszczególnych typów ekosystemów. Jedną z tych grup była grupa robocza ds. ekosystemów leśnych, odpowiedzialna za opracowanie propozycji wkładu do KPOZP w tym zakresie, zgodnie z art. 12 Rozporządzenia NRL. Organizację grupy roboczej i koordynację jej prac powierzono Departamentowi Leśnictwa i Łowiectwa Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Departament ten jest właściwy m. in. do spraw opracowywania i wdrażania polityki oraz realizacji zadań w zakresie leśnictwa, ochrony lasów i gruntów leśnych oraz łowiectwa.

W składzie grupy roboczej znaleźli się przedstawiciele:

- Ministerstwa Klimatu i Środowiska,
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
- Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska,
- Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych,
- Biura Urządzania Lasów i Geodezji Leśnej,
- Instytutu Badawczego Leśnictwa,
- Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego.

W toku realizowanych prac i na bieżąco stwierdzanych potrzeb grupa prowadziła konsultacje z ekspertami z różnych ośrodków naukowych. Grupa odbyła kilka spotkań, podczas których prezentowano i omawiano wyniki analiz prowadzonych przez DLiŁ i IOŚ-PIB. W końcowej fazie prac (IV kwartał 2025 r.-I kwartał 2026 r.) prace grupy roboczej skupiły się na projektowaniu środków odbudowy (część C formularza KPOZP). Prace prowadzono z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, korespondencji i wymiany uwag.

Rozpoczęciu prac towarzyszył proces gromadzenia dostępnej wiedzy w postaci raportów, wyników badań, wyników monitoringu, publikacji naukowych oraz dokumentów strategicznych i planistycznych, mających wpływ na stan ekosystemów leśnych w Polsce.

Wśród analizowanych materiałów znalazły się m. in.:

- wyniki Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów (WISL 2020-2024),
- dane Banku Danych o Lasach,
- dane z Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych GDOŚ,
- raport State of Europe's Forests 2020 (Forest Europe),
- raporty z art. 17 dyrektywy siedliskowej, GIOŚ 2025 (i wcześniejsze),
- Standardowe Formularze Danych obszarów Natura 2000.

Przy formułowaniu środków odbudowy uwzględniono zgłoszone za pomocą ankiety opracowanej przez MKiŚ pomysły i uwagi dot. odbudowy ekosystemów leśnych i prowadzenia gospodarki leśnej. Wykorzystano także wyniki dyskusji poświęconych wdrażaniu Rozporządzenia NRL i odbudowie ekosystemów i siedlisk leśnych, które odbyły się podczas konferencji MKiŚ „Wdrożenie NRL i stan prac nad przygotowaniem Krajowego Planu Odbudowy Zasobów Przyrodniczych” (21-22 października 2025 roku).

Niniejszy materiał stanowi wynik prac MKiŚ oraz DGLP, we współpracy z grupą roboczą – projekt KPOZP w zakresie ekosystemów leśnych, w którym zaproponowano kierunki i środki odbudowy ekosystemów leśnych. Wdrażanie środków odbudowy planuje się na całym obszarze polskich lasów.

Materiał ten został przygotowany w układzie zgodnym z szablonem KPOZP udostępnionym przez KE poprzez *Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2025/912 z dnia 19 maja 2025 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1991 w odniesieniu do jednolitego formatu krajowego planu odbudowy zasobów przyrodniczych*. Część pól ma charakter nieobowiązkowy, w związku z czym została wypełniona tylko wówczas, gdy uznano to za celowe na obecnym etapie.

Zapisy czarną czcionką stanowią część szablonu KPOZP oraz dodatkowe informacje wyjaśniające i nie stanowią treści polskiego KPOZP. Zapisy czerwoną czcionką stanowią wstępny polski projekt KPOZP w zakresie ekosystemów leśnych, który udostępniamy w ramach prekonsultacji.

Część B – Podejście krajowe do realizacji celów i wypełniania obowiązków w zakresie odbudowy, w podziale na artykuły

12. Ekosystemy leśne (art. 12)	
12.1. Podejście krajowe i informacje kontekstowe	
12.1.1. Podejście krajowe	
12.1.1.1. Podejście krajowe do realizacji celów i wypełniania obowiązków w zakresie odbudowy ekosystemów leśnych, oparte na najnowszych dowodach naukowych (art. 15 ust. 3 lit. c)). (nieobowiązkowo)	Powierzchnia gruntów leśnych w Polsce zajmuje ok. 9,289 mln ha (GUS leśnictwo 2025), z czego ok. 9,289 mln ha ujęto w ewidencji gruntów jako lasy. Większość lasów (7,407mln ha) jest własnością Skarbu Państwa, z czego 7,151 mln ha jest zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe. Polska dysponuje danymi zestandaryzowanego opisu lasów ujętych w ewidencji (Bank Danych o Lasach) oraz danymi monitoringu wszystkich lasów opartego na powtarzanym co 5 lat próbkowaniu systematycznym (Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasu -WISL), częściowymi danymi o występowaniu w lasach siedlisk przyrodniczych (GDOŚ, PGL LP) i wynikami monitoringu liczebności pospolitych ptaków leśnych oraz innych chronionych gatunków zwierząt i roślin (GIOŚ). Przyjęte podejście jest oparte na synergii odbudowy ekosystemów leśnych (art. 12 NRL) z odbudową siedlisk przyrodniczych występujących w lasach (Art. 4 NRL) i innymi elementami odbudowy przyrody. Jest także spójne z Unijną Strategią na rzecz bioróżnorodności 2030. Podejście jest zbieżne z aktualną polityką rządu w zakresie gospodarki leśnej, m.in. z wdrażaną obecnie w Polsce koncepcją wzmocnienia funkcji przyrodniczych i społecznych 20% lasów na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe, w której zaplanowano m.in. działania ukierunkowane na odbudowę siedlisk przyrodniczych w lasach, wyłączenie niektórych obszarów leśnych z funkcji pozyskania drewna, wzmocnienie usług ekosystemowych, jak również modyfikację zasad prowadzenia gospodarki leśnej. Przyjęte cele i środki odbudowy zostaną uwzględnione w powstającym Narodowym Programie Leśnym (krajowej strategii rozwoju leśnictwa). Z uwagi na wzajemne powiązania i uzupełnianie się wskaźników dot. ekosystemów leśnych podjęto decyzję o wyborze sześciu wskaźników stanu ekosystemów leśnych. Dotychczasowy monitoring, badania i opracowania naukowe wskazują na umiarkowane lub wysokie wartości wskaźników oraz występowanie i utrzymywanie się trendów wzrostowych. Trend wzrostowy (choć w ostatnich latach słabnący) odnotowuje się również dla wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych w Polsce (Forest Bird Index), który jest jednym z oficjalnie stosowanych wskaźników stanu środowiska w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Dalszy monitoring wskaźnika jest wskazany z uwagi na spodziewaną w kolejnych latach stabilizację wartości wskaźnika, wynikającą m. in. z ograniczonej tzw. pojemności siedliskowej dla gatunków, których liczebność zwiększyła się niekiedy dwukrotnie w ciągu 25 lat. Realizacja zaproponowanych środków odbudowy będzie sprzyjać poprawie i utrzymaniu stanu ekosystemów leśnych w kraju. Polskie podejście opiera się na docelowym wdrażaniu środków odbudowy we wszystkich lasach, na terenie całego kraju, niezależnie od ich własności. W perspektywie do 2030 roku środki odbudowy będą wdrażane przede wszystkim w lasach Skarbu Państwa zarządzanych

	przez Lasy Państwowe i parki narodowe, a jego elementem będzie wykorzystanie dostępnych narzędzi prawnych (ochrona rezerwatowa, lasy ochronne), jak również odpowiednie uzupełnienie stosowanych instrukcji urządzania, ochrony lasu, zasad hodowli lasu oraz zarządzeń i wytycznych dotyczących zasad prowadzenia gospodarki leśnej. Zagadnienia dotyczące odbudowy ekosystemów leśnych i siedlisk przyrodniczych w lasach zostaną docelowo ujęte we właściwych dokumentach planistycznych. Szerokie wdrożenie środków odbudowy w lasach będzie uzależnione od wypracowania i wdrożenia instrumentów wsparcia i zachęty, w szczególności dla właścicieli lasów prywatnych.
12.1.2. Informacje na temat wskaźników na poziomie krajowym dla ekosystemów leśnych (art. 15 ust. 3 lit. I))	
12.1.2.1. Wybrane wskaźniki dotyczące lasów (art. 15 ust. 3 lit. I))	a) drzewa martwe stojące b) drzewa martwe leżące c) udział lasów o strukturze różnowiekowej d) łączność obszarów leśnych e) zasoby węgla organicznego f) odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew g) różnorodność gatunków drzew
12.1.2.2. Objaśnienie wybranych wskaźników dla ekosystemów leśnych oraz ich przydatności do wykazania zwiększenia różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych w danym państwie członkowskim (art. 15 ust. 3 lit. I))	Dowolny tekst, sugerowana długość każdego tekstu maks. 3 000 znaków Wskaźniki niewybrane w sekcji 12.1.2.1. można pozostawić puste: a) drzewa martwe stojące Wskaźnik odzwierciedla zasób martwych, stojących drzew na jednostkę powierzchni, będących kluczowym elementem struktury lasu sprzyjającym zwiększeniu różnorodności biologicznej (siedlisko licznych organizmów saproksylicznych oraz miejscem bytowania m.in. ptaków) oraz obiegowi materii. W Polsce monitoring wskaźnika opiera się na reprezentatywnej próbie stałej (WISL), co zapewnia porównywalność w czasie oraz możliwość uogólniania wyników na poziom krajowy. Wartość bazowa dla KPOZP (stan na 1 stycznia 2024 r.), zmierzona w ramach WISL, wynosi 5,4 m³/ha, a tendencja będzie oceniana w kolejnych odczytach. Dane naukowe potwierdzają przydatność wskaźnika do monitorowania postępu odbudowy ekosystemów leśnych z uwagi na powiązaną poprawę warunków dla gatunków saproksylicznych owadów, grzybów i porostów. Wskaźnik jest wrażliwy zarówno na procesy naturalne (zamieranie drzew wskutek czynników naturalnych), jak i na praktyki hodowlane (pozostawianie biogrup, drzew dziuplastych, drzew biocenotycznych; pozostawianie drzew martwych). Z uwagi na krajową dominację jednogatunkowych borów sosnowych, nawet umiarkowany przyrost zasobów martwego drewna przekłada się na rozbudowę sieci troficznych i wzrost różnorodności ekosystemów leśnych. W lasach liściastych wysokie wartości wskaźnika korelują z występowaniem szczególnie cennych gatunków saproksylicznych. Wskaźnik pozytywnie reaguje na pozostawianie fragmentów lasu do naturalnego rozwoju (wyłączenie z funkcji pozyskania drewna), ale także na modyfikacje gospodarki leśnej w kierunku leśnictwa bliższego natury (np. pozostawianie drzew biocenotycznych, pozostawianie biogrup i pojedynczych drzew do zezarzenia się, śmierci i naturalnego rozkładu), dzięki czemu daje szybkie, mierzalne sygnały poprawy. Z uwagi na stosunkowo wolne tempo rozkładu martwych drzew stojących, wskaźnik rejestruje nie tylko przejściowe, krótkotrwałe wzrosty po zaburzeniach naturalnych, ale i trwałą zmianę praktyk hodowlanych.

b) drzewa martwe leżące

Wskaźnik mierzy zasób martwego drewna leżącego (kłody, większe fragmenty), które pełni ważną rolę w ekosystemie: magazynuje wodę, wpływa na sukcesję gatunków runa i mikrobioty glebowej, stanowi mikrosiedliska kluczowe dla różnorodności biologicznej. Porowata struktura rozkładającego się drewna działa jak gąbka – wchłania wodę opadową i utrzymuje ją przez długi czas. W miarę rozkładu drewna zwiększa się jego zdolność do zatrzymywania wilgoci, co stabilizuje mikroklimat przy glebie. Martwe drewno ogranicza szybkie spływanie wody, co wspiera retencję w ekosystemie leśnym. Leżące martwe drewno pełni funkcję magazynu węgla, źródła materii organicznej i mikrohabitatów dla bezkręgowców, grzybów i roślin. Jest kluczowym elementem naturalnych procesów glebotwórczych. Wartość bazowa dla KPOZP (stan na 1 stycznia 2024 r.), zmierzona w ramach WISL, wynosi 6,4 m³/ha, a tendencja będzie oceniana w kolejnych odczytach. Wzrost ilości martwego drewna leżącego jest bezpośrednio związany z poprawą warunków dla organizmów saproksylicznych i świadczy o zwiększeniu naturalności lasu. Jest też dobrym markerem odbudowy ciągłości siedlisk dla gatunków o małej mobilności (mchy, wątrobowce, niektóre grzyby), co trudno wzbogacić innymi wskaźnikami. Martwe drewno leżące jest po części pochodną martwego drewna stojącego. Wskaźnik pozytywnie reaguje na te same czynniki, co wskaźnik martwego drewna stojącego, a dodatkowo na takie czynniki naturalne jak wiatrołomy i wiatrowały.

c) udział lasów o strukturze różnowiekowej

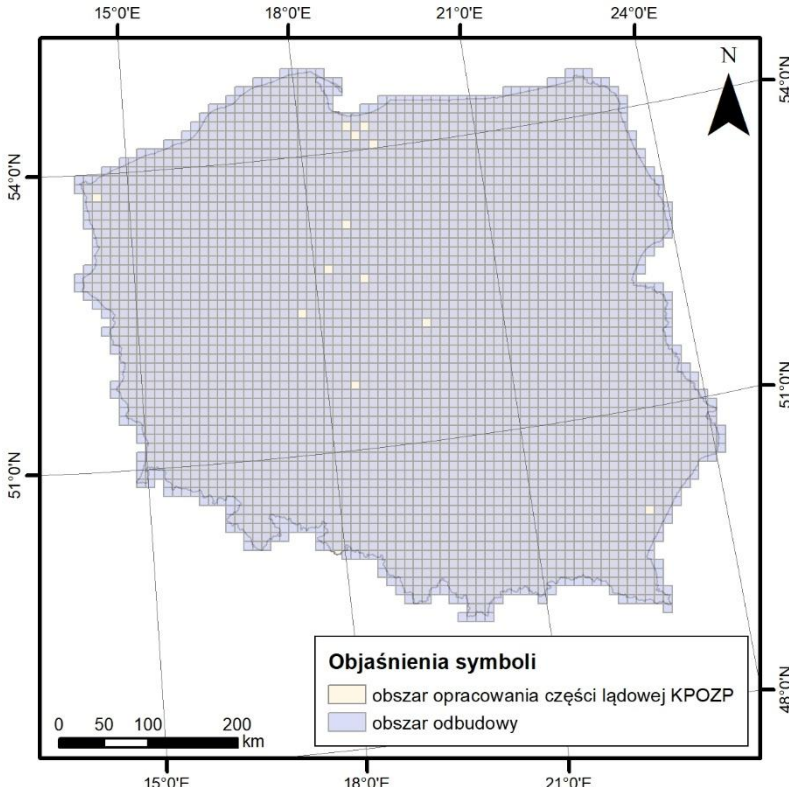
Wartość wskaźnika odzwierciedla udział powierzchni lasów, które pozostają dostępne do użytkowania gospodarczego, ale jest w nich utrzymywana wielopiętrowa, zróżnicowana wiekowo/pionowo struktura drzewostanów. Struktury takie są stabilniejsze, bardziej odporne na stresy (susza, wiatr, gradacje) oraz tworzą sprzyjające warunki dla rozwoju wielu grup organizmów. Wskaźnik odnosi się do udziału lasów dostępnych do celów pozyskania drewna (FAWS) o strukturze różnowiekowej w porównaniu do lasów o strukturze jednowiekowej. Zgodnie z podejściem Forest Europe, za różnowiekowe uznaje się drzewostany o strukturze przerębowej takie, dla których pojęcie wieku drzewostanu nie ma zastosowania. Punktem odniesienia do określenia wartości wskaźnika będą opisy taksacyjne drzewostanów zgromadzone w BDL (pełen opis lasów). Do NRL wskaźnik jest przydatny, bo pokazuje ewolucję od leśnictwa drzewostanowego do leśnictwa bliższego naturze modelu lasu ciągłego. Zwiększanie udziału lasów zagospodarowanych w sposób przerębowy (ciągły) podnosi różnorodność nisz świetlnych i wilgotnościowych, co poszerza zestaw gatunków zdolnych współwystępować. Wskaźnik dobrze odzwierciedla przechodzeniem, tam gdzie jest to możliwe, ze zrębowego i zrębowo-przerębowego modelu zagospodarowania lasu na model lasu ciągłego (przerębowy), co ma miejsce zwłaszcza w lasach szczególnie cennych społecznie lub przyrodniczo i nadaje się do wykazania trwałej poprawy: Różnowiekowość nie jest zdarzeniem punktowym, lecz stanem utrzymującym szerokie spektrum mikrohabitatów. Wzrost udziału lasów o takiej strukturze oznacza większą stabilność ekosystemów i lepsze warunki dla gatunków wymagających zróżnicowanej struktury.

d) łączność obszarów leśnych

Wskaźnik opisuje spójność przestrzenną lasów, podnoszącą zdolność organizmów do przemieszczania się w połączonym obszarze. Wskaźnik będzie wyznaczany analityką przestrzenną, tak aby mierzyć zmianę łączności w czasie i wskazywać obszary priorytetowe dla wyznaczania i

	odtworzenia korytarzy dyspersji i migracji. Wskaźnik pozwala też dokumentować efekty wdrażania środków odbudowy poza lasami ewidencyjnymi (np. korytarze śródpolne, nasadzenia w miastach), integrując politykę leśną z planowaniem przestrzennym. Wskaźnik jest wrażliwy na realizację cięć zupełnych na zwartych powierzchniach leśnych, jak również na skutki katastrof (np. wiatrolomów, pożary). Jego stabilizacja będzie powiązana z modyfikacją sposobu gospodarowania w lasach, pozwalającą na zachowanie ciągłości ekosystemów leśnych i wzrostu ich wewnętrznej różnorodności (wiekowej, gatunkowej), a także może wskazywać na podnoszenie stabilności i odporności lasów na postępujące zmiany klimatu. Wzrost wartości wskaźnika łączności będzie świadectwem nie tylko odbudowy ekosystemów leśnych, ale i poprawy jakości i integralności ekosystemów rolniczych, czy obszarów miejskich. f) odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew Wskaźnik prezentuje udział powierzchni, gdzie gatunki rodzime stanowią dominujący skład drzewostanu. Wzrost udziału gatunków rodzimych oznacza większą odporność lasów i lepsze warunki dla lokalnej bioróżnorodności. Jest to wskaźnik zachowania naturalności ekosystemów, gdzie wysoki udział gatunków rodzimych zapewnia większą zgodność z warunkami siedliskowymi i pełniejsze spektrum interakcji biotycznych (saprofagi, mykoryzy, złożone relacje troficzne). W Polsce wartości wskaźnika są wysokie (średnio ponad 90% gatunków rodzimych w ekosystemie), oszacowane na szczególnie zadowalającym poziomie. Dlatego zadaniem stojącym przed naszym krajem w tym zakresie jest przede wszystkim utrzymanie wskaźnika na nie pogorszonej poziomie, również w kontekście przeciwdziałania skutkom zmian klimatu. g) różnorodność gatunków drzew Odbudowa naturalnej różnorodności gatunków drzew w ekosystemie leśnym przyczynia się do zwiększania stabilności i odporności drzewostanów, podnosząc odporność ekosystemu na zmiany klimatu i choroby. Większa różnorodność gatunkowa drzewostanu podnosi bogactwo organizmów żyjących w ekosystemach leśnych. W Polsce szczególnie efektywne może być odtwarzanie naturalnego zróżnicowania szaty leśnej – przebudowa drzewostanów sosnowych na żyźniejszych siedliskach na drzewostany mieszane i liściaste, a także podtrzymywanie naturalnej różnorodności gatunkowej, zwłaszcza lasów grądowych (promocja także gatunków o mniejszym znaczeniu gospodarczym, lecz dużym znaczeniu biocenotycznym). Takie dostosowanie składu gatunkowego do warunków naturalnych będzie sprzyjać zmniejszaniu skali zamierania drzewostanów w związku ze zmianami klimatu. Wskaźnik dobrze integruje skutki wielu działań stosowanych obecnie w hodowli lasu (domieszki, naturalna sukcesja, ochrona odnowień liściastych).
12.1.2.3. Poziomy odniesienia dla każdego z wybranych wskaźników (nieobowiązkowo)	Należy wskazać poziom odniesienia (wartość indeksu) dla każdego ze wskaźników wybranych w sekcji 12.1.2.1 (wskaźniki niewybrane można pozostawić puste): a) drzewa martwe stojące b) drzewa martwe leżące c) udział lasów o strukturze różnowiekowej d) łączność obszarów leśnych e) zasoby węgla organicznego

	f) odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew g) różnorodność gatunków drzew
12.1.2.4. Poziom odniesienia dla obowiązkowego wskaźnika „liczebność pospolitych ptaków leśnych” (nieobowiązkowo)	Wartość indeksu
12.1.3. Zadowalające poziomy na szczeblu krajowym	
12.1.3.1. Zadowalające poziomy na szczeblu krajowym dla każdego z wybranych wskaźników (nieobowiązkowo) NALEŻY DOKONAĆ PRZEGLĄDU, JEŻELI I GDY KOMISJA USTANOWI RAMY WYTYCZNYCH.	Należy wskazać zadowalający poziom (wartość indeksu) dla każdego ze wskaźników wybranych w sekcji 12.1.2.1 (niewybrane wskaźniki należy pozostawić puste): — drzewa martwe stojące — drzewa martwe leżące — udział lasów o strukturze różnowiekowej — łączność obszarów leśnych — zasoby węgla organicznego — odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew — różnorodność gatunków drzew
12.1.3.2. Zadowalające poziomy na szczeblu krajowym w odniesieniu do obowiązkowego wskaźnika „liczebność pospolitych ptaków leśnych” (nieobowiązkowo)	Wartość indeksu
12.2. Ukierunkowany plan odbudowy zasobów przyrodniczych	
12.2.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej i osiągnięcie tendencji wzrostowej wskaźników do 2030 r. (art. 12 ust. 1, 2 i 3)	
12.2.1.1. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	Najlepsze oszacowanie, w km ² a) 92 890 km² (GUS) Działania odbudowy będą rozproszone na całym obszarze polskich lasów. b) powierzchnia ukierunkowana na działania określone w art. 12 ust. 1 (nieobowiązkowo) c) powierzchnia ukierunkowana na działania określone w art. 12 ust. 2 (nieobowiązkowo) d) powierzchnia ukierunkowana na działania określone w art. 12 ust. 3 (nieobowiązkowo)
12.2.1.2. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki

	
12.2.2. Zwiększenie różnorodności biologicznej i osiągnięcie tendencji wzrostowej wskaźników do 2040 r. i 2050 r. (art. 12 ust. 1, 2 i 3)	
12.2.2.1. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	Najlepsze oszacowanie lub zakres w km² a) do 2040 r. (nieobowiązkowo) b) do 2050 r. 92 890 km² (GUS) Działania odbudowy będą rozproszone na całym obszarze polskich lasów.
12.2.2.2. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki b) do 2040 r. c) do 2050 r.
Aby uzupełnić informacje na temat środków istotnych dla tego celu, należy skorzystać z części C	

Część C – Środki

Środek odbudowy nr 1 – Lesne_SO01

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Pełna nazwa. Dowolny tekst, maks. 200 znaków Odbudowa niektórych lasów na drodze naturalnych procesów b) Niepowtarzalny identyfikator środka. Dowolny tekst, maks. 20 znaków Lesne_SO01
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie)

	Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)
14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Środek obejmuje wyłączenie niektórych lasów z funkcji pozyskania drewna i umożliwienie odbudowy ich struktury na drodze naturalnych procesów. Środkiem tym mogą zostać objęte w szczególności: - siedliska przyrodnicze 9140, 9180, 91D0, 91E0, 91F0, część 9410 (co zarazem przyczyni się do ich odbudowy i utrzymania dobrego stanu); - wybrane, zachowane w stanie umożliwiającym ich odtworzenie w drodze naturalnych procesów płaty siedlisk przyrodniczych 2180, 9110, 9130, 9160, 9170, 91P0, 9190, 9410, dla których te procesy są najskuteczniejszym sposobem odbudowy i utrzymania dobrego stanu zachowania; - ekosystemy leśne wykazujące cechy starolasów (old-growth forest) zgodnie z Wytycznymi Komisji Europejskiej w zakresie identyfikacji, mapowania i ochrony lasów pierwotnych i old-growth forest, jak również z uszczegółowieniem tych wytycznych na poziomie krajowym, wynikającym ze specyfiki polskich lasów. Istotą środka jest, że w lasach wyłączonych z funkcji pozyskania drewna procesy naturalne powinny pozostawać zasadniczo niezakłócone przez presję ze strony człowieka. Będzie jednak możliwość reakcji na zagrożenia, np. zwalczania IGO, kontroli liczebności zwierzyny, zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, zapobieganie wielkoobszarowemu zamieraniu lasów wskutek zmiany klimatu. Część lasów zostanie objętych tym środkiem przez desygnowanie jako formy ochrony przyrody – obszary chronione, a część – przez wyznaczenie wewnętrznymi decyzjami zarządczymi, uznanie za lasy ochronne i odpowiednie ujęcie w planach urządzenia lasu.

	Działanie będzie prowadzić do poprawy stanu części leśnych siedlisk przyrodniczych. Wydatnie przyczyni się zwiększenia zasobów martwego drewna stojącego oraz leżącego oraz do zwiększenia zróżnicowania strukturalnego drzewostanów. Będzie też wspomagać wzrost zróżnicowania gatunkowego drzewostanów, poprzez wzrost ilości martwej materii organicznej, działanie przyczyni się również do zwiększenia zawartości węgla organicznego w glebach. W perspektywie do roku 2027 środek zostanie wdrożony na obszarze 11% lasów Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe. W perspektywie do roku 2030 planowane jest wdrożenie środka na obszarze 14% lasów Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe pod warunkiem wdrożenia mechanizmów gwarantujących zapewnienie odpowiedniej ilości surowca drzewnego dla działających na polskim rynku przedsiębiorstw zajmujących się przerobem drewna oraz utrzymanie zasady samofinansowania się Lasów Państwowych. W długiej perspektywie czasowej środkiem mogą zostać objęte także lasy innej własności, w szczególności lasy prywatne, na zasadzie odpowiedniej rekompensaty i zachęty finansowej dla ich właścicieli.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel częściowy (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających

	Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „tętność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MB06 - Zaprzestanie praktyk związanych z zarządzaniem lasami i ich eksploatacją b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznane

14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki				
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)				
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	nie				
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.				
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				

B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				

14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków):

przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 2 – Lesne_SO02

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Pełna nazwa. Dowolny tekst, maks. 200 znaków Modyfikacja gospodarki leśnej ukierunkowana na odbudowę różnorodnych biologicznie i odpornych na zagrożenia klimatyczne ekosystemów leśnych. b) Niepowtarzalny identyfikator środka. Dowolny tekst, maks. 20 znaków Lesne_SO02
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)

14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Środek obejmuje modyfikację sposobu prowadzenia gospodarki leśnej w niektórych lasach w celu odbudowy różnorodnych biologicznie i odpornych na zagrożenia klimatyczne ekosystemów leśnych. W lasach tych gospodarka leśna zostanie ukierunkowana na wzmacnianie różnorodnych usług ekosystemowych, w szczególności regulacyjnych i kulturowych. Modyfikacje sposobu prowadzenia gospodarki leśnej obejmą lasy Skarbu Państwa zarządzane przez Lasy Państwowe stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, lasy o szczególnym znaczeniu dla społeczeństwa, jak również lasy o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa. Gospodarka leśna na tych obszarach będzie prowadzona w zmodyfikowany sposób. Modyfikacje obejmą w szczególności: a. wdrożenie modelu ciągłego sposobu zagospodarowania lasu na wybranych siedliskach przyrodniczych, w części lasów o szczególnym znaczeniu dla społeczeństwa oraz w lasach kluczowych z punktu widzenia bezpieczeństwa Państwa, z pozostawieniem części najstarszych drzew do naturalnej śmierci i rozpadu, b. działania na siedliskach przyrodniczych (9150, 91I0, 91T0) wymagających czynnej ochrony prowadzonej metodami zmodyfikowanej gospodarki leśnej, c. realizację zabiegów ochrony czynnej w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych ukierunkowanych na przywrócenie ich dobrego stanu¹, w tym w szczególności usuwanie gatunków obcych oraz kształtowanie składu gatunkowego w kierunku drzewostanów zgodnych z naturalnym

¹ W rozumieniu Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869.

	zróżnicowaniem roślinności w celu odtwarzania arealów leśnych siedlisk przyrodniczych, d. modyfikację sposobu zagospodarowania lasów o szczególnym znaczeniu dla społeczeństwa w kierunku rębni retencyjnej oraz rębni złożonych, z długim okresem odnowienia, prowadzących do uzyskania lasów o zróżnicowanym składzie, strukturze pionowej i bardziej zbliżonych do naturalnych w danych warunkach, z pozostawieniem części drzew do naturalnej śmierci i rozpadu lub całkowitym odstąpieniem w rębniach złożonych od cięć uprzętających, e. modyfikację sposobu zagospodarowania lasów stanowiących otuliny wokół bagien polegającą na odstąpieniu od cięć zupełnych w pasie drzewostanu o szerokości co najmniej 25 metrów w celu zabezpieczenia wrażliwych i cennych ekosystemów bagiennych; f. stosowanie w pierwszej kolejności rębni złożonych we wszystkich drzewostanach, w których umożliwiają one osiągnięcie założonych celów hodowlanych; g. promowanie, tam gdzie jest to możliwe, naturalnych oraz półnaturalnych metod odnowienia lasu, tak aby urozmaicić skład gatunkowy młodego pokolenia oraz jak najlepiej wykorzystać zróżnicowane mikrosiedliska; h. wykorzystanie rodzimych gatunki drzew i krzewów, zgodnie z warunkami siedliskowymi. Oczekiwanym skutkiem jest poprawa wskaźników: udział lasów o strukturze różnowiekowej, odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew, łączność obszarów leśnych, martwe drewno stojące i leżące, różnorodność gatunków drzew, odtworzenie i utrzymanie różnorodności biologicznej lasów gospodarczych, lepsze dostosowanie lasów do pełnienia funkcji społecznych. Wdrażanie środka w perspektywie 2030 r. jest spójne z wdrażaną obecnie polityką krajową dotyczącą wzmocnienia funkcji przyrodniczych i społecznych 20% lasów Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe. Zakłada się, że perspektywie do roku 2030 środek Lesne_SO01 oraz środki, o których w punktach a-e, zostaną wdrożone na łącznym obszarze 20% lasów Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe. Środki, o których mowa w punktach f-h będą stosowane we wszystkich lasach Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe. W długiej perspektywie czasowej środkiem mogą zostać objęte także lasy innej własności, na zasadzie odpowiedniej rekompensaty i zachęty finansowej dla ich właścicieli.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel częściowy (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych)

	W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów cząstkowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym. Art. 4 4.1. <i>Poprawa stanu siedlisk</i> 4.4. <i>Przywrócenie obszaru siedlisk</i> 4.7. <i>Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków</i> 4.9. <i>Uzupełnienie luk informacyjnych</i> 4.10. <i>Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk</i> 4.11.–4.12. <i>Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu</i> Art. 5 5.1. <i>Poprawa stanu siedlisk</i> 5.2. <i>Przywrócenie obszaru siedlisk</i> 5.5. <i>Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków</i> 5.7. <i>Uzupełnienie luk informacyjnych</i> 5.8. <i>Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk</i> 5.9.–5.10. <i>Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu</i> Art. 8 8.1. <i>Brak utraty netto miejskich terenów zieleni</i> 8.2. <i>Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich</i> 8.2. <i>Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni</i> 8.3. <i>Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich</i> Art. 9 9.1. <i>Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r.</i> 9.2. <i>Usuwanie sztucznych barier</i> 9.3. <i>Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych</i> 9.4. <i>Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych</i> Art. 10 10.1. <i>Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających</i> Art. 11 11.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych</i> 11.2.a. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych”</i> 11.2.b. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych”</i> 11.2.c. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności”</i> 11.3. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego</i> 11.4.a. <i>Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami</i> 11.4.b. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami</i> 11.4.c. <i>Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu</i> 11.4.d. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu</i> Art. 12 12.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych</i> 12.2. <i>Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych</i> 12.3.a. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące”</i> 12.3.b. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące”</i>
--	---

	12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MB05 - Dostosowanie/zmiana praktyk zarządzania lasami i ich eksploatacji b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km ²) c) nieznane
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	nie
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.	
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie

		III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.			
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić: a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)			
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie			

	III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 3 – Lesne_SO03

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Pełna nazwa. Dowolny tekst, maks. 200 znaków Zalesianie i kształtowanie ekosystemów leśnych w korytarzach ekologicznych b) Niepowtarzalny identyfikator środka. Dowolny tekst, maks. 20 znaków Lesne_SO03
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)

14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Działanie będzie ukierunkowane na zwiększenie ogólnej powierzchni lasów. Będzie miało charakter aktywny poprzez zalesianie oraz pasywny – obejmujący naturalną sukcesję i jej uznanie za las, a także formalno-prawny i planistyczny. Wdrażanie środka obejmie tereny przeznaczone do zalesienia oraz tereny, gdzie można zaakceptować naturalną sukcesję. Szczególnie preferowane będą tereny korytarzy ekologicznych łączących poszczególne kompleksy leśne i mające kluczowe znaczenie dla ochrony, odbudowy i zachowania różnorodności biologicznej, zwłaszcza na terenach objętych ochroną. Ponadto przy doborze lokalizacji uwzględniane będą lokalizacje sprzyjające odtwarzaniu areału siedlisk leśnych w związku z realizacją art. 4 ust. 4 rozporządzenia NRL (np. służące defragmentacji pasm łągów nadrzecznych). Środek będzie wdrażany głównie na terenach: – użytków rolnych o ograniczonej przydatności do produkcji rolnej (w tym o niskiej wartości bonitacyjnej gleb), – narażonych na zwiększoną erozję gleb, stopowienie krajobrazu i wpływ niekorzystnego bilansu wodnego, – zdegradowanych lub przekształconych antropogenicznie, – już zalesionych w wyniku odnowień lub sukcesji naturalnej, wymagających zmian w ewidencji, po potwierdzeniu, że nie mają one wartości przyrodniczych związanych z ich nieleśnym charakterem i nie są potrzebne do odbudowy siedlisk nieleśnych. Podstawowym mechanizmem realizacji zwiększania powierzchni leśnych będą działania obejmujące: – formalizację stanu faktycznego poprzez aktualizację ewidencji gruntów i budynków w odniesieniu do obszarów zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej;

	– zalesianie gruntów nieleśnych z uwzględnieniem ich specyfiki siedliskowej oraz podatności drzewostanów na stresy środowiskowe, połączone ze zmianą kwalifikacji gruntów z rolnej na leśną; – nabywanie przez PGL Lasy Państwowe gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia od osób fizycznych i prawnych. Wdrażanie środka będzie następować poprzez: – rewizję oraz zwiększenie atrakcyjności instrumentów zalesieniowych i zadrzewieniowych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, w tym interwencji PS WPR 2023–2027 i kolejnych perspektyw, tak aby skutecznie zachęcały właścicieli prywatnych do podejmowania działań zalesieniowych oraz do pozostawiania gruntów objętych sukcesją naturalną w użytkowaniu leśnym; – ustalenie i realizację celów zwiększania lesistości kraju w ramach krajowej strategii rozwoju leśnictwa – wzmocnienie znaczenia i ochrony korytarzy ekologicznych w przepisach prawnych; – już obowiązujące przepisy prawne – poprzez kontynuację nabywania lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia przez PGL Lasy Państwowe (tj. realizację zadań ustawowych PGL LP); – ustalenie zasad i prowadzenie aktualizacji ewidencji gruntów i budynków w celu przekształcenia formalnego gruntów, które uległy sukcesji naturalnej i stanowią użytki leśne. Rezultatem działania będzie wzmocnienie ekologicznej stabilności obszarów leśnych poprzez zmniejszenie fragmentacji kompleksów leśnych, wzbogacenie krajobrazu oraz odtwarzanie arealu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków (w odpowiednio długiej perspektywie czasowej) (art. 4.4 i 4.7). Właściwie prowadzone działania mogą prowadzić do wzmocnienia odporności lasów na skutki zmian klimatu, poprawy stanu gleb, powietrza i warunków wodnych poprzez m.in. zapobieganie erozji i zwiększenie retencji na obszarach wiejskich w wyniku kształtowania obszarów rolno-leśnych.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel częściowy (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. <i>Poprawa stanu siedlisk</i> 4.4. <i>Przywrócenie obszaru siedlisk</i> 4.7. <i>Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków</i> 4.9. <i>Uzupełnienie luk informacyjnych</i> 4.10. <i>Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk</i> 4.11.–4.12. <i>Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu</i> Art. 5 5.1. <i>Poprawa stanu siedlisk</i> 5.2. <i>Przywrócenie obszaru siedlisk</i> 5.5. <i>Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków</i> 5.7. <i>Uzupełnienie luk informacyjnych</i>

	5.8. <i>Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu</i> Art. 8 8.1. <i>Brak utraty netto miejskich terenów zieleni</i> 8.2. <i>Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich</i> 8.2. <i>Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni</i> 8.3. <i>Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich</i> Art. 9 9.1. <i>Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r.</i> 9.2. <i>Usuwanie sztucznych barier</i> 9.3. <i>Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych</i> 9.4. <i>Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych</i> Art. 10 10.1. <i>Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających</i> Art. 11 11.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych</i> 11.2.a. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych”</i> 11.2.b. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych”</i> 11.2.c. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności”</i> 11.3. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego</i> 11.4.a. <i>Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami</i> 11.4.b. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami</i> 11.4.c. <i>Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu</i> 11.4.d. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu</i> Art. 12 12.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych</i> 12.2. <i>Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych</i> 12.3.a. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące”</i> 12.3.b. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące”</i> 12.3.c. <i>Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej”</i> 12.3.d. <i>Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych”</i> 12.3.e. <i>Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego”</i> 12.3.f. <i>Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew”</i> 12.3.g. <i>Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew”</i> Art. 13 13.1. <i>Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew</i>
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	

Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.					
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))		a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MB08 - Przywrócenie siedlisk leśnych wymienionych w załączniku I i innych siedlisk leśnych b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)			
14.5. Informacje przestrzenne					
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)		Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km2) c) nieznane			
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)		Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki			
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))		a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)			
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))		nie			
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.			
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				

A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)			
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)			
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy			

	<i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 4 – Lesne_SO04

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Pełna nazwa. Dowolny tekst, maks. 200 znaków Ochrona zagrożonych gatunków i siedlisk leśnych b) Niepowtarzalny identyfikator środka. Dowolny tekst, maks. 20 znaków Lesne_SO04
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)

14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Środek ma na celu zachowanie, utrzymanie i poprawę stanu cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach leśnych oraz powiązanych funkcjonalnie z lasami. Środek obejmuje zarówno działania prowadzone na obszarach Natura 2000, jak i poza nimi, w lasach Skarbu Państwa oraz w lasach prywatnych. Celem działań jest: - czynna ochrona zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych, - zwiększenie skali i efektywności projektów ochrony realizowanych m.in. przez Lasy Państwowe i parki narodowe, w tym projektów współfinansowanych ze środków UE, - rozwój instrumentów i mechanizmów umożliwiających rozszerzenie działań ochronnych na lasy prywatne (zachęty dla prywatnych właścicieli w zakresie uczestnictwa w programach ochrony gatunków i siedlisk), - rozwój i wdrożenie zintegrowanego systemu monitoringu i zarządzania, w celu wspierania odbudowy i poprawy stanu siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków. System będzie umożliwiał integrację danych z różnych projektów oraz ocenę skuteczności działań. Ułatwi również planowanie kolejnych interwencji w sposób spójny i efektywny, - koordynacja działań ochronnych w celu wspierania odbudowy i poprawy stanu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków chronionych poprzez wzmocnienie współpracy między interesariuszami, opracowanie spójnych standardów ochrony oraz wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk na poziomie krajowym i regionalnym. W perspektywie do roku 2030 działania na rzecz ochrony zagrożonych gatunków i siedlisk leśnych będą wdrażane w lasach Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe i parki narodowe w skali zbliżonej do obecnej. Utrzymanie i zwiększenie skali działań po roku 2030, w

	tym rozszerzenie działań na lasy prywatne, jest uzależnione od zapewnienia wsparcia finansowego ze środków Unii Europejskiej.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel częściowy (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu

	11.4.d. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu</i> Art. 12 12.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych</i> 12.2. <i>Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych</i> 12.3.a. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące”</i> 12.3.b. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące”</i> 12.3.c. <i>Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej”</i> 12.3.d. <i>Zwiększenie wskaźnika „tęczość obszarów leśnych”</i> 12.3.e. <i>Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego”</i> 12.3.f. <i>Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew”</i> 12.3.g. <i>Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew”</i> Art. 13 13.1. <i>Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew</i>
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MB15 - Inne środki związane z praktykami leśnymi i siedliskami leśnymi b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznane
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	nie

14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.			
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy			

	<i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)

14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 5 – Lesne_SO05

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Pełna nazwa. Dowolny tekst, maks. 200 znaków Odbudowa warunków wodnych i zwiększanie naturalnej pojemności retencyjnej zlewni na obszarach leśnych b) Niepowtarzalny identyfikator środka. Dowolny tekst, maks. 20 znaków Lesne_SO05
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)

14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Działania na rzecz odbudowy warunków wodnych w lasach obejmują w szczególności odtwarzanie mokradeł i akwenów w krajobrazie leśnym, ponowne uwodnienie gleb organicznych stanowiących osuszone torfowiska (zarówno zajętych przez drzewostany jak i przez śródleśne ekosystemy nieleśne), renaturyzację cieków śródleśnych i równin zalewowych. Środek zakłada odtworzenie bagiennego i zalewowego charakteru siedlisk leśnych, które w przeszłości zostały sztucznie odwodnione lub odcięte od zalewu. Podstawowym mechanizmem odtwarzania bagiennego charakteru siedlisk będzie ograniczenie odpływu wody w celu podniesienia i utrzymania na wysokim poziomie zwierciadła wód gruntowych, co będzie realizowane przez: - ograniczenie odpływu wód opadowych przez budowę przetamowań, zastawek i innych urządzeń wodnych ograniczających odpływ, - akceptację zarastania i naturalnego zamulania rowów melioracyjnych, jak również tamowania rowów przez bobry i innych piętrzeń bobrowych, - zatrzymywanie wody za pomocą istniejących urządzeń piętrzących, - szersze wdrożenie rozwiązań i praktyk wspierających mikroretencję, - inne działania specyficzne dla lokalnej sytuacji hydrologicznej. Podstawowym mechanizmem odtwarzania zalewowego charakteru siedlisk jest likwidacja, w porozumieniu z zarządcami gruntów oraz wód, wałów przeciwpowodziowych odcinających lasy od terenów zalewowych rzek, a także nieprowadzenie wykaszania, odmulania ani w uzasadnionych przypadkach nieusuwanie rumoszu drzewnego z rzek płynących przez lasy.

	Wdrożenie środka będzie wiązać się z pozostawieniem drzewostanów na siedliskach bagiennych i zalewowych jako kształtowanych przez naturalne procesy, tj. niepozyskiwanie z nich drewna (wdrożenie synergiczne ze środkiem Lesne_SO01). Wdrożenie wymaga akceptowania lokalnego zamierania drzewostanów, jakie może punktowo wystąpić wskutek wysokiego uwilgotnienia. Oczekiwanym skutkiem w skali całego krajobrazu leśnego będzie poprawa warunków wodnych, odtwarzanie naturalnych stosunków hydrologicznych oraz ograniczanie procesów degradacji siedlisk, zwiększenie zdolności krajobrazu leśnego do magazynowania wody, spowalnianie odpływu powierzchniowego oraz ograniczanie negatywnych skutków suszy i ekstremalnych zjawisk hydrologicznych. Oprócz korzystnego wpływu na ekosystemy leśne w skali krajobrazu, środek przyczyni się do realizacji celów z art 4 NRL, a także celów określonych w art. 11 ust 4 (w zakresie użytkowania innego niż rolnicze). Przyczyni się do redukcji emisji gazów cieplarnianych z osuszonych torfowisk leśnych i do realizacji celów krajowej Strategii Ochrony Mokradeł. Do wdrożenia środka niezbędna jest kompleksowa inwentaryzacja oraz ocena stanu mokradeł leśnych i śródleśnych wraz z utworzeniem spójnego, długoterminowego monitoringu tych siedlisk. W perspektywie do roku 2030 środek będzie wdrażany w lasach Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe i parki narodowe w skali zbliżonej do obecnej. Utrzymanie i zwiększenie skali działań jest uzależnione od zapewnienia wsparcia finansowego ze środków Unii Europejskiej. W lasach innej własności niż państwowej, wdrożenie środka wymaga zaprojektowania i wdrożenia odpowiednich instrumentów wsparcia finansowanych ze środków Unii Europejskiej i współpracy z właścicielami tych gruntów (lasy prywatne oraz Skarbu Państwa funkcjonują w obrębie wspólnych zlewni hydrograficznych, w których procesy hydrologiczne zachodzą niezależnie od granic własnościowych i administracyjnych).
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel częściowy (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych

	5.8. <i>Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu</i> Art. 8 8.1. <i>Brak utraty netto miejskich terenów zieleni</i> 8.2. <i>Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich</i> 8.2. <i>Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni</i> 8.3. <i>Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich</i> Art. 9 9.1. <i>Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r.</i> 9.2. <i>Usuwanie sztucznych barier</i> 9.3. <i>Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych</i> 9.4. <i>Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych</i> Art. 10 10.1. <i>Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających</i> Art. 11 11.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych</i> 11.2.a. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych”</i> 11.2.b. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych”</i> 11.2.c. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności”</i> 11.3. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego</i> 11.4.a. <i>Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami</i> 11.4.b. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami</i> 11.4.c. <i>Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu</i> 11.4.d. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu</i> Art. 12 12.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych</i> 12.2. <i>Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych</i> 12.3.a. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące”</i> 12.3.b. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące”</i> 12.3.c. <i>Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej”</i> 12.3.d. <i>Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych”</i> 12.3.e. <i>Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego”</i> 12.3.f. <i>Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew”</i> 12.3.g. <i>Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew”</i> Art. 13 13.1. <i>Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew</i>
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	

Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.					
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))		a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MB14 - Zarządzanie odwodnieniem i poborem wody w lasach w celu odtworzenia środowiska naturalnego (w tym odtworzenia siedlisk odwodnionych lub zmienionych hydrologicznie) b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)			
14.5. Informacje przestrzenne					
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)		Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km ²) c) nieznane			
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)		Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki			
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))		a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)			
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))		nie			
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.			
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000

A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić: a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)			
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić: a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)			
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy			

	<i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 6 – Lesne_SO06

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Pełna nazwa. Dowolny tekst, maks. 200 znaków Unaturalniająca przebudowa drzewostanów niedostosowanych do siedliska, w szczególności zagrożonych zamieraniem w wyniku zmiany klimatu b) Niepowtarzalny identyfikator środka. Dowolny tekst, maks. 20 znaków Lesne_SO06
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)

14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Działanie jest ukierunkowane na poprawę stanu ekosystemów leśnych, w tym zasięgu występowania cennych leśnych siedlisk przyrodniczych. Obejmuje proaktywną odbudowę naturalnej szaty roślinnej. Przebudowa w szczególności obejmie obszary nienaturalnie ukształtowanych monokultur świerkowych i sosnowych. Podstawowym mechanizmem przebudowy drzewostanów jest kształtowanie ich składu gatunkowego w kierunku drzewostanów zgodnych z naturalnym zróżnicowaniem roślinności, w miarę możliwości zróżnicowanych gatunkowo. Efektem przebudowy będzie drzewostan o złożonej budowie i strukturze wiekowej oraz składzie gatunkowym dostosowanym do siedliska. W lasach Skarbu Państwa zarządzanych przez PGL LP wskazane działanie jest kontynuacją i wzmocnieniem dotychczasowego kierunku prowadzenia hodowli lasu i przebudowy drzewostanów – w zależności od warunków siedliskowych, w kierunku drzewostanów wielogatunkowych, dotyczy to zwłaszcza lasów na siedliskach żyzniejszych. Wybór obszarów do przebudowy drzewostanów i określenie zakresu przebudowy wymaga wcześniejszej indywidualnej oceny w toku prac urzędniowych lub w trakcie realizacji planu zarządzania lasu. Uwzględnienie w procesie przebudowy przyrodniczych typów drzewostanu (w szerokim spektrum ich zróżnicowania), pozwoli na odtworzenie i zwiększenie, w odpowiednio długim przedziale czasowym areálu siedlisk przyrodniczych i lepsze przyrodnicze dopasowanie drzewostanów do siedliska. Wdrożenie środka będzie uwzględniało szersze wprowadzanie i popieranie gatunków domieszkowych, dostosowanych do siedliska, wykorzystanie rodzimych gatunków drzew i krzewów oraz promowanie nienaturalnych i półnaturalnych metod odnowienia lasu. Zasada maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych wszystkich rodzimych gatunków drzew przyczyni się do dostosowania celu hodowlanego do pojawiającego się naturalnie odnowienia, które

	daje lepsze dopasowanie genetyczne do lokalnych warunków oraz dopasowuje skład gatunkowy do zróżnicowania mikrosiedlisk i do aktualnych warunków siedliskowo-klimatycznych. Odpowiedni do panujących warunków dobór gatunków będzie sprzyjać wzmocnieniu odporności lasów na skutki zmian klimatu, poprawie stabilności i odporności drzewostanów na suszę, wiatr, gradacje owadów i choroby (efekt dywersyfikacji ryzyka). Zróżnicowanie gatunkowe wpływa pozytywnie na ciągłość procesów glebowych (zróżnicowany opad, ściółka, tempo rozkładu), co wspiera funkcje retencyjne i żyzność. Przebudowa drzewostanów na obszarach leśnych o szczególnym znaczeniu dla społeczeństwa będzie ukierunkowana dodatkowo na wzmocnienie funkcji społecznych lasów oraz usług ekosystemowych. W perspektywie do roku 2030 środek będzie wdrażany w lasach Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe i parki narodowe w skali zbliżonej do obecnej. Zwiększenie skali działań wymaga zapewnienia wsparcia finansowego ze środków Unii Europejskiej. W lasach innej własności niż państwowej, wdrożenie środka wymaga zaprojektowania i wdrożenia odpowiednich instrumentów wsparcia finansowanych ze środków Unii Europejskiej i współpracy z właścicielami gruntów przeznaczających lasy do przebudowy.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel cząstkowy (należy wybrać co najmniej jeden cel cząstkowy/wskaźnik z listy kodowej celów cząstkowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów cząstkowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. <i>Poprawa stanu siedlisk</i> 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. <i>Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków</i> 4.9. <i>Uzupełnienie luk informacyjnych</i> 4.10. <i>Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk</i> 4.11.–4.12. <i>Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu</i> Art. 5 5.1. <i>Poprawa stanu siedlisk</i> 5.2. <i>Przywrócenie obszaru siedlisk</i> 5.5. <i>Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków</i> 5.7. <i>Uzupełnienie luk informacyjnych</i> 5.8. <i>Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk</i> 5.9.–5.10. <i>Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu</i> Art. 8 8.1. <i>Brak utraty netto miejskich terenów zieleni</i> 8.2. <i>Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich</i> 8.2. <i>Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni</i> 8.3. <i>Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich</i> Art. 9 9.1. <i>Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r.</i> 9.2. <i>Usuwanie sztucznych barier</i> 9.3. <i>Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych</i>

	9.4. <i>Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych</i> Art. 10 10.1. <i>Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających</i> Art. 11 11.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych</i> 11.2.a. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych”</i> 11.2.b. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych”</i> 11.2.c. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności”</i> 11.3. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego</i> 11.4.a. <i>Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami</i> 11.4.b. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami</i> 11.4.c. <i>Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu</i> 11.4.d. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu</i> Art. 12 12.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych</i> 12.2. <i>Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych</i> 12.3.a. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące”</i> 12.3.b. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące”</i> 12.3.c. <i>Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej”</i> 12.3.d. <i>Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych”</i> 12.3.e. <i>Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego”</i> 12.3.f. <i>Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew”</i> 12.3.g. <i>Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew”</i> Art. 13 13.1. <i>Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew</i>
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MB04 - Dostosowanie/zarządzanie ponownym zalesianiem i regeneracją lasów b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	

14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km ²) c) nieznane				
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki				
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)				
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	nie				
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.				
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				

B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)			
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)			
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)			
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków)			

	b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 7 – Lesne_SO07

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Pełna nazwa. Dowolny tekst, maks. 200 znaków Ochrona ekosystemów leśnych przed skutkami nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, w szczególności ochrona przed pożarami lasów b) Niepowtarzalny identyfikator środka. Dowolny tekst, maks. 20 znaków Lesne_SO07
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)

14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Wdrożenie środka będzie polegało na dalszym rozwoju systemu ochrony przeciwpożarowej w lasach ukierunkowanym przede wszystkim na zachowanie funkcjonowania ekosystemów leśnych oraz ochronę kluczowych elementów przyrodniczych. Działania te umożliwią ograniczenie do minimum szkód przyrodniczych i utraty różnorodności biologicznej wynikających z pożarów lasów, w szczególności tych związanych z degradacją siedlisk przyrodniczych, uproszczeniem struktury, zakłóceniem procesów ekologicznych oraz mineralizacją zasobów węgla magazynowanego w ekosystemach leśnych. Skuteczna ochrona przeciwpożarowa przyczynia się do zachowania ciągłości pokrywy leśnej, stabilności drzewostanów oraz warunków siedliskowych, ograniczając procesy erozyjne, przesuszenie siedlisk i długotrwałą degradację biocenoz leśnych. Ograniczenie skali i intensywności pożarów pozwala również na zachowanie zasobów martwej materii organicznej oraz siedlisk istotnych dla wielu grup organizmów, w tym gatunków rzadkich i chronionych. Zwiększenie ilości martwego drewna stojącego i leżącego w lesie (w toku realizacji założeń KPO ZP) zwiększa obciążenie ogniowe, w związku z tym zachodzi konieczność funkcjonowania sprawnego systemu monitorowania zagrożenia pożarowego i zwalczania pożarów w zarodku. Wdrożenie środka będzie ukierunkowane na doskonalenie rozwiązań umożliwiających utrzymanie i ewentualne skrócenie czasu identyfikacji oraz utrzymanie niskiej przeciętnej powierzchni pożarów. Realizowane działania obejmować będą w szczególności budowę nowych lub modernizację istniejących punktów obserwacyjnych i systemów detekcji pożarów oraz zakup specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w działaniach przeciwpożarowych. Dalszy rozwój systemu ochrony przeciwpożarowej będzie wspierał długoterminową zdolność lasów do pełnienia funkcji przyrodniczych.

	Środek będzie polegać na kontynuacji działań dotyczących wzmocnienia systemu ochrony przeciwpożarowej lasów realizowanych przez Lasy Państwowe (finansowanych ze środków LP i UE), jak również rozszerzeniu działań na grunty zarządzane przez parki narodowe oraz innych własności. Rozszerzenie działań na ekosystemy leśne zarządzane przez parki narodowe będzie wymagało zapewnienia wsparcia finansowego ze środków Unii Europejskiej.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel częściowy (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego

	11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MB15 - Inne środki związane z praktykami leśnymi i siedliskami leśnymi b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznane
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią

	b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środki ma wpływ (nieobowiązkowo)																																																																																																																
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	nie																																																																																																																
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)																																																																																																																	
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.																																																																																																																	
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.																																																																																																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th><th rowspan="2"></th><th colspan="2">Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)</th><th colspan="2">Roczne koszty bieżące (EUR/rok)</th></tr> <tr> <th>Ogółem</th><th>Na terenie sieci Natura 2000</th><th>Ogółem</th><th>Na terenie sieci Natura 2000</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td><td>Koszty horyzontalne środka</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>A.1</td><td>Monitorowanie i sprawozdawczość</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>A.2</td><td>Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>A.3</td><td>Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B</td><td>Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.1</td><td>Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.2</td><td>Ekosystemy użytków zielonych</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.3</td><td>Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.4</td><td>Ekosystemy lasów i terenów zalesionych</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.5</td><td>Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.6</td><td>Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.7</td><td>Ekosystemy gruntów uprawnych</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.8</td><td>Ekosystemy miejskie</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.9</td><td>Ekosystemy morskie</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.10</td><td>Inne ekosystemy</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>C</td><td>Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>C.1</td><td>Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>			Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	A	Koszty horyzontalne środka					A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość					A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych					A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)					B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem					B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)					B.2	Ekosystemy użytków zielonych					B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne					B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych					B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów					B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością					B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych					B.8	Ekosystemy miejskie					B.9	Ekosystemy morskie					B.10	Inne ekosystemy					C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami					C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
				Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)																																																																																																											
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000																																																																																																												
A	Koszty horyzontalne środka																																																																																																																
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość																																																																																																																
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych																																																																																																																
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)																																																																																																																
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem																																																																																																																
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)																																																																																																																
B.2	Ekosystemy użytków zielonych																																																																																																																
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne																																																																																																																
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych																																																																																																																
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów																																																																																																																
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością																																																																																																																
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych																																																																																																																
B.8	Ekosystemy miejskie																																																																																																																
B.9	Ekosystemy morskie																																																																																																																
B.10	Inne ekosystemy																																																																																																																
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami																																																																																																																
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)																																																																																																																

	Ogółem				
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach					
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013				
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4,	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz				

art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.